

فهرست واره منابع

نرم افزار جامع اصول الفقه - نسخه ۳

به کوشش: هیئت تحریریه فصلنامه ره آورد نور

اشاره

نرم افزار «جامع اصول فقه - نسخه ۳» مشتمل بر کتابها و رساله‌های ارزشمندی در موضوع اصول فقه است. در این نوشتار، فهرست کلی شماری از این منابع را عرضه نموده‌ایم. در این کتابخانه دیجیتال، متن ۱۱۰۵ عنوان کتاب و رساله در ۱۷۵۴ جلد از آثار مرتبط با دانش «اصول فقه» ارائه شده است.

دسته‌بندی همه منابع موجود در برنامه بر اساس: مذهب، موضوع (اصول فقه، اصول مقارن، فرهنگ اصطلاحات و دائرة المعارفها، کلیات و تاریخ علم اصول، شرح و تعلیقه، ترجمه، قواعد و...)، کتب مرتبط، پدیدآورنده و زبان، شیوه استفاده از محتوای علمی این نرم افزار را برای کاربران و محققان اصولی آسان نموده و به شکل چشمگیری، ارتقا بخشیده است.

گفتنی است که در بخش «درختواره»، محتوای ۱۵ عنوان کتاب بر اساس نمودار درختواره اصول فقه، تحلیل و دسته‌بندی شده که شامل: ۲۵۸۳ شاخه، ۱۵۵۴۶۹ نمایه یا مکمل و ۱۱۲۷۴ کلیدواژه می‌باشد.

بخش کتابخانه

از آنجا که منابع این نرم افزار، بسیار زیاد است، در این نوشتار به شماری از اصلی‌ترین و مهم‌ترین کتابها و رساله‌های مربوط به اصول فقه شیعه و اهل سنت که در بخش «کتابخانه» برنامه گنجانده شده، بر اساس ترتیب الفبایی، اشاره می‌کنیم؛ در ضمن، به دلیل حجم بالای

منابع، حتی امکان از ارائه عناوین: شرحها، ترجمهها، حاشیهها، تعلیقهها، تقریرها، تلخیصها و برخی رساله‌های اصولی، خودداری نموده‌ایم. الف. منابع اصولی شیعه برخی از مهم‌ترین کتب و رساله‌های اصول فقه شیعه که در نرم افزار «جامع اصول فقه ۳» گنجانده شده، عبارت‌اند از:

اثنی عشر رساله (محمدباقر میرداماد)؛ الإجتهد أصوله وأحكامه (محمد بحر العلوم)؛ الإجتهد بین أسر الماضي وأفاق المستقبل (فضل الله)؛ الإجتهد عند الشيعة الإمامية وأدواره وأطواره (فرحان)؛ الإجتهد والتقليد (امام خمینی)؛ الإجتهد والتقليد والإحتیاط (سیستانی)؛ الإجتهد والحياة (أصفی)؛ أجود التقريرات (نائینی)؛ الإحتیاط (آل کاشف الغطاء)؛ ادوار اصول فقه (گرگی)؛ أربع رسائل فی الفقه وأصوله (الحلی)؛ إرشاد العقول إلى مباحث الأصول (سبحانی)؛ الإستصحاب (امام خمینی)؛ الإستصحاب (سیستانی)؛ الأصول الفقه (مطهری)؛ الأصول (نجم‌آبادی)؛ أصول الإستنباط بین الكتاب والسنة (صادقی تهرانی)؛ الأصول الأصلية والقواعد الشرعية (شیر)؛ الأصول الأصلية (فیض کاشانی)؛ أصول الشيعة لإستنباط أحكام الشريعة (فاضل موحدي لنکرانی).

الأصول العامة للفقه المقارن (حکیم)؛ أصول الفقه (اراکي)؛ أصول الفقه (حلی) أصول الفقه (مظفر)؛ أصول الفقه المقارن بين الأصوليين والمحدثين (آل عصفور)؛ أصول الفقه المقارن فيما لا نص فيه (سبحانی)؛ أصول الفوائد الغروية فی مسائل علم الأصول (کمره‌ای)؛ أصول علم الأصول (محمد صدر)؛ اصول فقه نوین (محسن اراکي)؛ الأصول فی علم الأصول (ایروانی)؛ الأصول والتاریخ (محمودی)؛ أضواء وآراء (هاشمی شاهرودی)؛ الإفاضات الغروية فی الأصول الفقهية (فیض الاسلام اصفهانی)؛ إفاضة العوائد (گلپایگانی)؛ الرسائل (امام خمینی)؛ الرسائل (خوانساری)؛ القواعد العامة فی الفقه المقارن (حکیم)؛ القواعد العلية فی الفوائد الأصولية (بروجردی)؛ القواعد الفقهية (لنکرانی)؛ أنوار الأصول (مکارم شیرازی)؛ آراؤنا فی أصول الفقه (طباطبایی)

قمی؛ بحوث فی الاجتهاد والتقليد الأصولی (سند)؛ بحوث فی الأصول (اصفهان)؛ بحوث فی علم الأصول (محمدباقر صدر)؛ بدایع الأصول (علی بهبهانی)؛ بدائع الأفكار (رشتی)؛ بدائع الافکار فی الأصول (عراقی).

بیان الأصول (صافی گلپایگانی)؛ پیدایش اصول فقه وأدوار نخستین آن (محمدجواد شبیری زنجانی)؛ پیش درآمدی بر تاریخ فقه واصول (ربانی)؛ تاریخ حصر الاجتهاد (آقازرگ تهرانی)؛ تاریخ علم الأصول (علی پور)؛ تاریخ وتطور الفقه والأصول فی حوزة النجف الأشرف العلمية (محمدجعفر حکیم)؛ تبارشناسی اصول فقه (ربانی)؛ تبیین الأصول (شیرازی)؛ تبیان الأصول (اسلامی حائری)؛ تحریر الأصول (آملی)؛ تحریر الأصول (عراقی)؛ تحریرات فی الأصول (مصطفی خمینی)؛ التذكرة بأصول الفقه (مفید)؛ الترتب (سبط شیخ انصاری)؛ تسدید الأصول (مؤمن قمی)؛ التعارض والترجيح بین الأدلة الشرعية (برزنجی)؛ التعارض (یزدی)؛ تمهید القواعد (شهید ثانی)؛ تنقیح الأصول (امام خمینی)؛ تهذیب الأصول (سبزواری)؛ تهذیب الأصول (امام خمینی)؛ تهذیب الوصول إلى علم الأصول (علامه حلی)؛ ثلاث رسائل (طباطبائی تبریزی)؛ ثلاث رسائل (فاضل لنکرانی)؛ ثلاث رسائل (مصطفی خمینی).

الجامع فی أصول الفقه (فاضل)؛ جامعة الأصول (نراقی)؛ جواهر الأصول (امام خمینی)؛ جواهر الأصول (خوئی)؛ الحدائق الناضرة فی أحكام العترة الطاهرة (بحرانی)؛ حذف الفضول عن علم الأصول (محسن امین)؛ حقایق الأصول (نجف آبادی)؛ حقائق الأصول (حکیم)؛ دانشنامه اصولیان شیعه (ضمیری)؛ دائرة المعارف فقه مقارن (مکارم شیرازی)؛ دراسات اصول الفقه علی ترتیب اصول الإمامية (امامی کاشانی)؛ دراسات فی علم الأصول (خوئی)؛ درسنامه اصول فقه

(هاشمی شاهرودی)؛ دروس فی علم الأصول (سید جواد شبیری)؛ دروس فی علم الأصول (محمدباقر صدر)؛ الدروس (کمال حیدری)؛ دقائق الأصول (اسماعیل پور قمشه ای)؛ دلائل السداد در قواعد فقه واجتهاد (سنگلجی)؛ الذخر فی علم الأصول (احمد اردبیلی)؛ الذریعة إلى أصول الشريعة (سید مرتضی)؛ الرافد فی علم الأصول (سیستانی)؛ رسالة فی الاجتهاد والتقليد (حلی).

الرسائل الأصولية (بهبهانی)؛ الرسائل الجديدة والفرائد الحديثة (شیخ انصاری)؛ رسائل الشریف المرتضی؛ الرسائل العشرة (امام خمینی)؛ رسائل فی الأصول والفقه (حائری)؛ رسائل فی الفقه والأصول (لنکرانی)؛ رسائل (موسوی گلپایگانی)؛ زیدة الأصول (شیخ بهائی)؛ سند الأصول (سند)؛ سیری کامل در اصول فقه (فاضل موحدی لنکرانی)؛ الشیخ الأنصاری وتطور البحث الأصولی (جامعه مدرسین حوزة علمیه قم)؛ ضوابط الأصول (قزوینی)؛ طریق الوصول إلى مهمات علم الأصول (مکارم شیرازی)؛ العدة فی أصول الفقه (طوسی)؛ علم أصول الفقه (مطر)؛ علم أصول الفقه فی ثوبه الجديد (مغنیه)؛ علم أصول (موسوی بجنوردی)؛ عمدة الأصول (خرازی)؛ عوائد الأصول الصغیر (مظاهری)؛ عوائد الأيام (نراقی)؛ غایة المأمول من علم الأصول (خوئی)؛ فرائد الأصول (شیخ انصاری)؛ فرهنگ اصطلاحات اصول (ملکی اصفهانی)؛ فرهنگ تشریحی اصطلاحات اصول (ولایی)؛ فرهنگنامه اصول فقه (مركز اطلاعات و مدارك اسلامی)؛ فصول فی أصول الفقه (آل ذهب).

فوائد الأصول (آخوند خراسانی)؛ فوائد الأصول (نائینی)؛ الفوائد الطوسية (حرّ عاملی)؛ الفوائد المدنية (استرآبادی)؛ قواعد أصول الفقه علی مذهب الإمامية (مجمع فقه اهل البيت)؛ قواعد الأصول (مدنی تبریزی)؛ قواعد الأصول (نورانی)؛ القواعد الأصولية والفقهية

(تسخیری)؛ القواعد الأصولية والفقهية (محسنی)؛ قواعد فقه (محقق داماد)؛ القواعد والفوائد فی الفقه والأصول والعربية (شهید اول)؛ قوانین الأصول (میرزای قمی)؛ کاشفة الحال عن أحوال الإستدلال (ابن ابی جمهور)؛ الکافی فی أصول الفقه (طباطبائی حکیم)؛ کتاب شناسی اصول فقه شیعه (مهريزی)؛ کفاية الأصول (آخوند خراسانی)؛ لمحات الأصول (بروجردی).

مباحث الأصول (بهجت)؛ المباحث الأصولية (ذهنی تهرانی)؛ المبسوط فی أصول الفقه (سبحانی)؛ مجموعة الرسائل الأصولية (یزدی)؛ محاضرات فی أصول الفقه (مؤلفان مختلف)؛ مصابيح الأصول (خوئی)؛ معالم الأصول (مازندرانی)؛ معالم الدين وملاذ المجتهدين (ابن شهید ثانی)؛ معتمد الأصول (امام خمینی)؛ المعجم الأصولی (بحرانی)؛ معدن الفوائد ومخزن الفرائد (چهارسوقی)؛ مفاتيح الأصول (طباطبائی)؛ مفتاح الأحكام (نراقی)؛ مفتاح الأصول (صالحی مازندرانی)؛ مقاصد الأصول (سنگلجی)؛ مقالات اصولی (موسوی بجنوردی)؛ منابع اجتهاد از دیدگاه مذاهب اسلامی (جناتی).

مناهج الأحكام والأصول (نراقی)؛ مناهج الوصول إلى علم الأصول (امام خمینی)؛ منتقى الأصول (روحانی)؛ موسوعة أصول الفقه المقارن (مجمع العالمی للتقريب بين المذاهب الاسلامية)؛ نتائج الأفكار فی الأصول (حسینی شاهرودی)؛ الوافية فی أصول الفقه (تونی)؛ وسيلة الوصول إلى حقائق الأصول (اصفهان)؛ هداية الأبرار إلى طريق الأئمة الأطهار (حسین کرکی)؛ الهداية فی الأصول (خوئی) و... .

ب. منابع اصولی اهل سنت

شماری از کتابها و رساله های اصولی اهل سنت که در برنامه ارائه شده، عبارت اند از: الإبهاج (سبکی)؛ إتحاف الأنام (حفاوی)؛ أثر

الإختلاف فى القواعد الأصولية فى إختلاف الفقهاء (عبدالعفار)؛ الإجماع (ابن منذر)؛ الإجماع (الخصاص)؛ الإجماع فى الشريعة الإسلامية (عليان)؛ إجمال الإصابة فى أقوال الصحابة (علائى)؛ أحكام الفصول فى أحكام الأصول (باجى)؛ الإحكام فى أصول الأحكام (ابن حزم)؛ الإحكام فى تمييز الفتاوى عن الأحكام وتصرفات القاضى والإمام (قرافى)؛ أدب المفتى والمستفتى (ابن صلاح)؛ أساس القياس (غزالى)؛ الأشباه والنظائر على مذهب أبى حنيفة النعمان (ابن نجيم)؛ الأشباه والنظائر فى قواعد وفروع فقه الشافعية (سيوطى)؛ أصول البزدوى؛ أصول السرخسى؛ أصول الشاشى؛ الفصول فى الأصول (خصاص)؛ أصول الفقه (المقدسى)؛ أصول فقه الإمام مالك (شعلان)؛ الإنصاف (بطليوسى)؛ آداب الفتوى والمفتى والمستفتى (نوى)؛ آراء المعتزلة الأصولية (ضويحى)؛ البحر المحيط فى أصول الفقه (زر كشى)؛ تطور علم أصول الفقه وتجدده (بلاجى)؛ التعارض والترجيح بين الأدلة الشرعية (برزنجى)؛ التقريب والإرشاد (باقلانى).

تقويم الأدلة فى أصول الفقه (دبوسى حنفى)؛ التمهيد فى أصول الفقه (كلودانى)؛ الجامع لمسائل أصول الفقه وتطبيقها على المذهب الراجح (نمله)؛ الجدل (ابن عقيل)؛ حجية القياس والرد على المخالفين (يوسف بن عبد الرحمن)؛ حقيقة الفتوى وشروط المفتى (جبرين)؛ دراسات أصولية فى القرآن الكريم (حفناوى)؛ دلالات الألفاظ فى مباحث الأصوليين (باحسين)؛ الردود والنقود (بابرتى)؛ رسالة فى أصول الفقه (عكبرى)؛ رسالة لطيفة جامعة فى أصول الفقه المهمة (عبد الرحمن سعدى)؛ الرسالة (محمد بن إدريس شافعى)؛ روضة الناظر (ابن قدامة)؛ زوائد الأصول (اسنوى)؛ سلاسل الذهب (زر كشى)؛ الضرورى فى أصول الفقه (ابن رشد)؛ طرق الإستدلال بالسنة والإستنباط منها (خياط)؛ طرق الكشف عن مقاصد الشارع

(جغيم)؛ علم أصول الفقه (عبد الوهاب)؛ غمز عيون البصائر (ابن نجيم)؛ الفتح المبين فى حل رموز ومصطلحات الفقهاء والأصوليين (حفناوى)؛ فصول البدائع فى أصول الشرائع (فنارى)؛ الفقيه والمتفقه (خطيب بغدادى)؛ الفكر الأصولى (ابوسليمان)؛ القاموس المبين فى إصطلاحات الأصوليين (محمود حامد)؛ قواطع الأدلة فى الأصول (سمعانى)؛ قواعد الأحكام فى مصالح الأنام (ابن عبدالسلام).

القواعد الفقهية وتطبيقاتها فى المذاهب الأربعة (زحيلى)؛ القواعد فى الفقه الإسلامى (ابن رجب)؛ القواعد والفوائد الأصولية (ابن اللحام)؛ الكافية فى الجدل (امام الحرمين)؛ كتاب الحدود فى الأصول (باجى)؛ كتاب فصول الأصول (سيابى)؛ مبادئ الأصول (ابن باديس)؛ المحصول فى أصول الفقه (ابن عربى)؛ المحصول فى علم أصول الفقه (فخر رازى)؛ المستصطفى فى علم الأصول (غزالى)؛ مسلم الثبوت (بهارى)؛ المسودة فى أصول الفقه (ابن تيميه)؛ المصطلحات الأصولية (بشير محمد)؛ معالم أصول الفقه عند أهل السنة والجماعة (جيزانى)؛ معجم إصطلاحات أصول الفقه (راسخ)؛ معجم أصول الفقه (خالد رمضان)؛ معجم مصطلحات أصول الفقه (ابن نجيم)؛ مفتاح الوصول إلى بناء الفروع على الأصول (تلمسانى)؛ منتهى الوصول والأمل فى علمى الأصول والجدل (ابن حاجب)؛ المنشور فى القواعد (زر كشى).

منهج التحقيق والتوضيح لحل غوامض التنقيح (جعيط)؛ الموافقات (شاطبى)؛ موسوعة مصطلحات أصول الفقه عند المسلمين (عجم)؛ المهذب فى علم أصول الفقه المقارن (نمله)؛ الميزان فى أصول الفقه (اسمندی)؛ النبذة الكافية فى أحكام أصول الدين (ابن حزم)؛ نزهة الأعين النواظر فى علم الوجوه والنظائر (ابن جوزى)؛ نهاية الوصول إلى علم الأصول (ابن ساعاتى)؛

الواضح فى أصول الفقه (ابن عقيل)؛ الورقات (امام الحرمين)؛ الوصف المناسب لشرع الحكم (شقيقطى) و....

بخش درختواره

مجموع كتابهايى كه متن آنها به درخت اصول فقه در برنامه متصل شده، عبارتند از:

۱. فرائد الأصول (شيخ انصارى)؛ ۲. كفاية الأصول (آخوند خراسانى)؛ ۳. فوائد الأصول (محقق نائينى)؛ ۴. أجود التقريرات (محقق النائينى)؛ ۵. نهاية الأفكار (محقق عراقى)؛ ۶. نهاية الدراية (محقق اصفهانى)؛ ۷. موسوعة الإمام الخوئى، شامل: مصباح الأصول و المحاضرات؛ ۸. تهذيب الأصول (امام خمينى)؛ ۹. مناهج الوصول (امام الخمينى)؛ ۱۰. الإجتهد والتقليد (امام خمينى)؛ ۱۱. الإستصحاب (امام خمينى)؛ ۱۲. أنوار الهداية فى التعليقة على الكفاية (امام خمينى)؛ ۱۳. بدائع الدرر فى نفى قاعدة الضرر (امام خمينى)؛ ۱۴. التعادل والتراجيح (امام خمينى)؛ ۱۵. بحوث فى علم الأصول (شهيد صدر).

سخن پايانى

نرم افزار «جامع اصول فقه - نسخه ۳»، مشتمل بر منابع دست اول، كتابها و رساله هاى معتبر در موضوع اصول فقه است كه به همراه قابليت هاى متنوع پژوهشى در اين برنامه ارائه شده تا محققان عزيز از اين منابع به شكل مطلوبى استفاده نمايند. برخى از اين كتب و رساله ها، از ارزش بسيار بالايى برخوردارند. گفتنى است كه دو بخش مهم برنامه، يعنى «كتابخانه» و «درختواره»، مسير كاوش و دسترسى به مباحث اصولى مؤلفان متقدم و متأخر را براى علاقه مندان اين دست مطالب، تسهيل نموده است. ■